

Граждански съвет към Висшия съдебен съвет на Република България

Civil Council with the Supreme Judicial Council of Republic of Bulgaria

ПРОТОКОЛ № 96

**от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка на
Гражданския съвет към ВСС, проведено на 26.01.2024 г.**

Днес, 26 януари 2024 г., петък, от 9:30 ч. в Залата за журналисти в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе заседание в смесена форма – присъствено и дистанционно чрез видеоконферентна връзка, на Гражданския съвет към ВСС (ГС – ВСС), на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Светла Дерменджиева – съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна на НПО, представител на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Мария Карагьозова – председател на УС на Асоциация „ФОРУМ“, онлайн;

Г-н Тодор Балабанов – представляващ Асоциация „ФОРУМ“;

Г-жа Татяна Лисичкова – правен експерт на Асоциация „ФОРУМ“;

Г-жа Мария Колева – председател на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, онлайн;

Г-жа Ралица Първанова – представител на Асоциацията на прокурорите в България;

Инж. Павлина Желязкова – PR на Българската асоциация на вещите лица и експертите (БАВЛЕК);

Г-н Драгомир Ангелов – представител на Българската асоциация на съдиите по вписванията, онлайн;

Г-жа Пенка Велинова – член на УС на Българската съдийска асоциация;

Г-жа Венета Желева – представител на Камарата на независимите оценители в България;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България;

Г-н Ясен Тодоров – зам.-председател на УС на Камарата на следователите в България;

Г-н Александър Николов – председател на УС на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт, упълномощен за днешното заседание да представлява Съюза на младите юристи */електронно съобщение от 10.09 ч./*;

Г-жа Богдана Лазарова – председател на сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“;

Адв. Иванка Георгиева – член на УС на сдружение „Обединение на свободните адвокати“;

Г-жа Красимира Димитрова – член на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-жа Мила Георгиева – председател на Центъра за приложно-правни практики и изследвания;

Г-жа Емилия Николова – председател на Съюза на съдебните заседатели в България;

Г-н Бойко Славчев – организационен секретар на Съюза на юристите в България.

Становище по темите от дневния ред представиха:

Инж. Павлина Желязкова – PR на Българската асоциация на вещите лица и експертите (БАВЛЕК), по т. 3.

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-жа Кремена Капралова – експерт на ГС към ВСС, главен експерт в сектор „Връзки с обществеността“;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС, младши експерт „Административно обслужване“ в дирекция „Човешки ресурси, административно и техническо обслужване и класифицирана информация“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Разглеждане и приемане решения от ГС към ВС относно: Въпроси свързани с укрепване статута на ГС към ВСС.

Вносител: Мария Карагьозова, председател на УС на Асоциация „ФОРУМ“

2. Разглеждане и приемане на решения от ГС към ВСС относно: Обща рамка с унифицирани единни правила за работа в основни аспекти на дейността на съдебната администрация.

Вносител: Александър Николов, председател на УС на САОСВ

3. Разглеждане и приемане на решения от ГС към ВСС относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2023 г. във връзка с вещите лица и други съпътстващи материали към проекта.

Вносител: Светла Дерменджиева, съпредседател на ГС към ВСС

4. Организационни въпроси.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добро утро, колеги. Преди да открия заседанието, искам да поздравя всички с Новата година, да пожелаем здраве и успех както в личен, така и в професионален и тъй като сме се събрали тук – и в обществен интерес.

Откривам първото заседание на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет за 2024 г.

/Съпредседателят Светла Дерменджиева проверява по списък от кои организации присъстват представители, има становища и/или има упълномощавания, което е необходимо при гласуване на решения с актове./

По отношение на дневния ред – всички сте го видели, по т. 1 – разглеждане и приемане решения от ГС към ВСС относно въпроси, свързани с укрепване статута на ГС към ВСС, давам думата на г-жа Мария Карагъзова.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря ви. Това е точка, която аз сезирах още в декемврийското ни заседание, във връзка с проблемите в Конституцията. Тогава все още не бяха факт, за всички нас беше ясно, че тези промени ще бъдат приети от управляващата коалиция с това мнозинство, с което те разполагаха. За съжаление не се вслушаха в препоръките на експертната и професионалната общност, и в Глава „Съдебна власт“ приеха всъщност това, което беше в проекто-закон и това, което си бяха намислили. В тази връзка Висшия съдебен съвет, както всички нас знаете, се раздели на Висш съдебен съвет (ВСС) и Висш прокурорски съвет (ВПС). И много други проблеми настъпиха в Конституцията в Глава „Съдебна власт“.

В тази връзка, в момента се налага драстичната промяна в устройствения закон, който е за съдебната власт в България – Закона за съдебната власт. Той не само се променя, той се пише изцяло наново. Т. е. към момента съществува работна група към Министерство на правосъдието (МП), която изработва нов закон за съдебната власт. Нашата идея е с цел укрепване институцията Граждански съвет, независимо как ще се нарича – дали Граждански съвет към ВСС или Граждански съвет към ВСС и ВПС, да бъде вписан, като орган към тези основни структури в Закона за съдебната власт, тъй като Гражданския съвет към момента съществува единствено с решение на ВСС от 2012 г.

Затова въпроса ми към момента, който поставям, дали сред членовете – организациите, от ГС към ВСС има такива, които участват в работната група за изработване на ЗСВ. Има ли такива – прокурорите, следователите, предполагам сте поканени?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА, ХРИСТО КОЛЕВ: Аз не знам кой участва от наша страна. Като организация участваме и ние.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото и аз също не знаех, че такава група съществува. Алармираха ме съдиите по вписванията – Деси Михайлова от Варна, която многократно е настоявала техен представител да бъде включен в тази работна група, тъй като държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията /освен съдии и прокурори/ също техният статут е уреден в устройствения закон за съдебната власт. Не знам дали Българска съдийска организация участват – Пепа?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не, не участва.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не участвате?! Т. е. пише се нов закон за съдебната власт без да участва нито една от съсловните организации?!

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: В момента не съм запозната. В смисъл в каква група? Предполагам, че нещо се пише, тъй като след промяната на Конституцията би следвало.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Знаете ли, че се пише нов закон за съдебната власт – не се поправя стария, а се пише чисто нов закон за съдебната власт, във връзка с промените в Конституцията в Глава „Съдебна власт“. И всичко това го правят в МП в момента. И са стигнали вече до чл. 100. Без никой от нас да участва, от вас най-вече. Има една голяма група от хора, които пишат този закон и те са подбрани – не знам по какъв критерии, от МП, заместник-министър ръководи работната група. Надявах се много днес да чуя, че някоя от нашите организации – за Асоциация „ФОРУМ“ е ясно, че няма да бъде включен, но да е включена, в смисъл професионалните организации на магистратите, които участваха в Гражданския съвет.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Преди време получихме едно писмо, с което ни уведомиха, че наш член – Росица Велкова от Управителния съвет, е включена в някаква група, нещо свързано със законодателството. Ако тази група пише нов законопроект, значи имаме представител, но тя беше включена със заповед на министъра на правосъдието, ние не сме участвали така, че нямам представа дали тази група е същата, възможно е.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. тя е включена, като представител на БСА или като съдия?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Като представител на БСА, но със заповед на министъра на правосъдието. Не сме изпратили ние наша покана, но просто е включена със заповед. А сега

дали тя участва, мога да проверя допълнително така, че възможно е да е такава група – не съм сигурна, .../шум в залата/... трябва да проверя.

/Иванка Георгиева влиза в залата./

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Не може да проверите, защото това в абсолютна тайна се държи – и състава на комисията, и какво работят. Работят, обаче ние ще направим необходимото това да стане публично известно, че тайно от народа пишат нов закон .../шум в залата/... до момента имат непостижими грешки, .../шум в залата/... една от тях за разследване на главния прокурор – чл. 411, се казва, че ако няма престъпление, обаче при обстоятелствата на чл. 129, ал. 3, т. 5 от Конституцията разследващия изпраща материалите на МП, на министъра на правосъдието. Вижте дали чл. 129, ал. 3 има точка 5 – няма. Точка 5 има в ал. 5! Всичко е грешно. Чл. 65 също е объркан на Конституцията обаче! Дали погрешно – просто безобразие. Такова ниско ниво! Това все едно на касапите да се възложат хирургични операции – мисля, че и със закона е същото.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. аА съм учудена, че никоя от тук присъстващите организации не присъства в писането на новия Закон за съдебната власт. Сега видях, че адв. Георгиева от ОСА дойде. ОСА дали участва в работната група – за писането на новия закон, към МП?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не сте ли поканени?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не, ОСА не участва.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А от „Правосъдие за всеки“ участват ли?

ХРИСТО КОЛЕВ: Аз наскоро разбрах, че имаме член, който посещава работната група.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Но той персонално е избран.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: В други качества отделни колеги участват. Има персонални покани за участие в работната група, не мога да ви предам основанието за отправяне на такива, щом самата аз не участвам, но ОСА определено не участва.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А ваши членове участват ли?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Да, но не като представители на ОСА.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Виждам, че Драгомир Ангелов от БАСВ се е включил, знам, че вие няколко пъти сте писали писмо до работната група за новия ЗСВ, дали имате положителен отговор?

ДРАГОМИР АНГЕЛОВ: Все още нямаме.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вашият статут е уреден там, нали така.

ДРАГОМИР АНГЕЛОВ: Уреден е, но все още нямаме отговор. Мисля, че са три писма – две със сигурност. До м. март трябва да е готов проекта, ние още не сме участвали в работна група. Ще продължим да пишем.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: За съжаление, явно, ще станем свидетели как един проект за нов закон, в чието изработване никой не е участвал от нас.

/Говорят едновременно./

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Аз също не знам дали имаме представител, но попитах – имаме една представителка, но не съм сигурна по каква линия участва.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: От всяка организация може би, но зависи от връзката или членството в самата организация, имаме членове, които в друго качество участват; Според мен нарочно избират поне по един представител, за да кажат, че са имали от тези, но. Те, като структура, не са ги гласували представителите си; Последната заповед от 21 декември за тази работна група, а преди това е имало две – през септември; Тази е една, която сме получили – от 16 ноември и министъра на правосъдието нарежда поименния състав на Гражданския съвет към Съвета за прилагане на националния механизъм за върховенство на правото, както следва – и от тази страна пише името на представителя, а тук – квота. Дали тя е поканена да присъства на тези заседания – не мога да кажа, защото на имейла на организацията не сме получавали покани.

/Говорят едновременно./

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, идеята ми е как ние да стигнем до тази работна група, на която да предложим да има изричен текст в новия Закон за съдебната власт, който да конституира органа Граждански съвет към ВСС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Каквато, между впрочем, в индикативните планове имат Асоциация „ФОРУМ“ и ОСА така, че са заложили за разглеждане тези теми от две организации, при това по спешност.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Мисля, че няма проблем да вкараме такъв текст. Дали сега ще е на етап работна група или после в самия Парламент.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Е, ние вече като го гледаме, трябва да имаме предложение за решение и т. н.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Моето предложение за текст на акт е да се изпрати писмо от ГС – ВСС с искане той да бъде представен от участник в тази работна група. Т. е. ГС – ВСС, негов представител да участва в работната група по изработването на новия закон за съдебната власт. И ви предлагам това да го гласуваме.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Или участници. Може и повече от един.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Поне един. Както се вижда до момента няма нито един.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Аз, като председател на САОСВ, съм пуснал писмо до г-жа Ковачева да ме включи в тази работна група.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Включен ли си, защото съдиите по вписванията са пуснали три писма и не са вписани.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Още не.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Очаквах, че няма да ни се налага да пишем такова писмо. Хора, които участват днес на масата, са в тази работна група и чрез тях да вхождаме нашето искане ГС – ВСС да бъде конституиран, като орган, в ЗСВ към ВСС и ВПС. Нямаме представа какво се прави там, дали името на ГС – ВСС също е поставено на дневен ред, тъй като сега ВСС, който беше м. декември 2013 г., сега съществува като два съвета. И ние към кой сме – към двата или!? Ние трябва да променим и Правилата, защото с тези промени в Конституцията възникват за нас много устройствени въпроси. За първи път сме изправени пред такъв казус.

/Говорят едновременно./

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Може ли да не говорим всички. Мария, кажи пак последното – какви организационни проблеми възникват през ГС – ВСС.

/Говорят едновременно./

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Един път се разбира, че ние нямаме представител в групата за изработване на нов ЗСВ, чрез който да поискаме ГС – ВСС да бъде изписан с изричен текст, като орган към ВСС или към ВСС и ВПС. С измененията в Конституцията, всъщност органа, към който ние сме конституирани към момента, вече не съществува. Съществува Висш съдебен съвет и втори, паралелен – Висш прокурорски съвет. Според мен, ние трябва да решим този проблем както и да променим нашите Правила в съответствие с това, което решим – дали да чакаме, кого, къде. В момента тези промени в Конституцията, въпреки, че са атакувани в Конституционния съд (КС), те са в сила, те действат и на практика ние трябва да започнем да мислим в тази нова конструкция къде се позиционира ГС – ВСС. Това са въпросите, които поставям на обсъждане.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: В момента НПК се гледа в Парламента. Между първо и второ четене ще се вкара в преходните и заключителните разпоредби алинея, която ще уреди как ще функционира Пленума до конституирането на нови членове на ВСС. Така, че този въпрос ще бъде уреден след 1-2 седмици относно Пленума.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Т. е. как ще функционира Пленума докато се изберат новите два съвета.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да. Проблемът тук е по-скоро свързан с гражданския орган, защото реално няма Пленум. Но този въпрос ще бъде решен в рамките на 1-2 седмици.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Трябва да го следиш, обаче. Аз дълбоко вярвам, че КС ще отмени тези разпоредби, защото създаването на прокурорски съвет, на нова структура, на нов орган в съдебната власт е промяна на държавното управление. И тези хора, вече е повече от ясно, че са послушници в КС, в 11 ч. ще отида на това „кафе“ пред КС и вчера призовах по телевизия „Скат“ всички колеги да подкрепят този справедлив бунт на адвокатите. Това е пълно безобразие. Може ли да създадеш орган без да промениш държавното управление, който мозък може да го приеме юридически. Обаче там са изключително некомпетентни. Така, че аз смятам, че ние можем да функционираме в рамките на този Пленум, който ще го уточнят, а после може да работим – едновременно да разглеждаме въпросите, ако не ги отменят, и на съдийския, и на прокурорския съвет на общите им заседания. Ние можем да ги съвместим тези две дейности.

/Татяна Лисичкова напуска залата. Мария Колева се включва онлайн./

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Ние можем .../шум в залата/... защото до сега имаше едно произнасяне на Пленума, сега трябва да има на двата съвета произнасяне, за да работим с единия и с другия. И тези процедури трябва да ги разясним дотогава.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Това е всъщност смисъла на т. 1, за да е ясно и затова е и предложението, защото, ако влезем в текстовете на закона, няма да зависим от откриване и закриване на един или друг орган. Затова трябва да поискаме, както каза Мария, първо, участие на поне един представител от ГС – ВСС, излъчен от ГС – ВСС и второ – веднага, това се две независими неща, веднага да поискаме включване директно в закона съществуването на ГС – ВСС. Аз поне така разглеждам, а всичко останало, което говорим, е изключително важно. Но по отношение на т. 1, считам, че са точно тези два пункта.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Трябва да побързаме, обаче.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно така, независимо под каква форма – дали ГС към ВСС или ГС към ВСС и ВПС. Просто трябва да има човек в тази работна група, който да следи за това и да пледира, да защити и мотивира включването на Гражданския съвет в новия ЗСВ, като орган вече – зависи как ще остане конституиран самия ВСС след произнасянето на КС, което може да отнеме месеци. Това ми е предложението по т. 1 за акт на ГС – ВСС.

/Павлина Желязкова влиза в залата./

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Другият ми вариант беше, ако има хора, които вече участват в тази работна група, чрез тях ние да напишем едно мотивирано предложение защо е необходимо да бъде включена институцията Граждански съвет в ЗСВ. Аз съм го мотивирала в материала, който съм изпратила към тази точка.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Само едно нещо искам да помоля в този контекст, понеже стана ясно, че организациите пишат по едно-две писма и просто няма отговор, може да се случи същото с нашето искане.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това е най-песимистичния вариант.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Дайте да обсъдим в този случай как реагираме, ако просто има мълчание и не ни включат.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Но първо все пак трябва да напишем и изпратим.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, трябва да се настоява по този начин. Иначе ще бъдем изправени пред един вече свършен факт, пред един готов проект за нов закон за съдебната власт където тази работна група вече ще го е изработила и ние тепърва ще трябва да се борим с едни готови текстове, което е много по-трудно, отколкото ако ти не участваш вече в самото изработване на текстове преди те да са финализирани и да бъдат внесени, като проекто-закон, в НС. Мисля, че ние трябва точно на този ранен етап да се вклиним там, за да защитим в крайна сметка най-дълго работилата без прекъсване обществена структура в област „Правосъдие“ в България – 12 поредна година. В нейните рамки са участвали над 40 неправителствени и магистратски професионални организации. Работили сме с най-големия интензитет в тези години. Няма аналогична структура, която да е изработила толкова много продукти, с толкова шрок обхват във всички теми на правоприлагането и правосъдието, които интересуват гражданите. Така, че това е един работещ механизъм, доказан във времето за участие на гражданите в изработването на политики в област „Правосъдие“. А нали Конституцията казва, че първоизточника на държавната власт, това са хората и те имат право да я осъществяват непосредствено. Гражданският съвет е точно такъв инструмент.

Има много аргументи, изложени пред хората, които пишат новия ЗСВ – нов ЗСВ не е писан години наред. Аз очаквах, че ще има промени, но са толкова драстични промените в Конституцията така, че не може да се поправи и се налага писането на нов закон. И точно тук е момента да бъде вписан ГС – ВСС, независимо как, като какъв – към ВСС или към ВСС и ВПС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: То може да се обобщи и по друг начин, както се коментираше – в полза, в услуга и т. н., и на двата органа.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, аз мисля, че логично би било, ако се запазят сегашните промени в Конституцията, колкото и обструкции да имахме срещу тях – те са факт, че ГС – ВСС би следвало да бъде конституиран като Граждански съвет към ВСС и ВПС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Пенка Велинова, заповядайте.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Може ли да предложи само изменение на т. 1 – аз ще подкрепя предложението на Мария Карагъзова. Бих предложила по т. 1 вместо да искаме просто така да бъде включен ГС – ВСС, направо може още днес, можем да излъчим някой наш представител и да поискаме той да бъде включен в тези заседания на тази комисия, която участва в съставянето на новия – проекта за ЗСВ, и съответно да поискаме кога, по какъв график ще бъдат срещите, за да може да участва този човек, като представител на ГС – ВСС. В смисъл, директно да си излъчим човек и да поискаме той да бъде включен.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, той да излъчва нашето послание.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, това е ясно. Но какво правим, ако отсреща има мълчание, каквато е горчивата практика?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: При положение, че им изпратим човек директно, мисля, че биха ни отговорили. Не знам, но мисля, че в такъв случай хората ще ни отговорят все пак.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре, Богдана Лазарова.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: За да вървим напред, аз имам до тук предложения как да изглежда, какво решение да приемем по тази точка. Първо, искаме наш човек да участва в работната група. Второ, определяме еди-кой-си да бъде този участник и трета точка, независимо от това – искаме работната група да ни конституира, т. е. да ни включи в самия закон. Значи, най-кратко казано – да има поне тези три точки. Независимо дали ще имаме наш човек или не, нашето решение е нашето искане, че искаме да бъдем вписани в закона. Горещо-долу до тук така ми се оформя – кажете, колеги.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Сега, за да не губим време – Емилия Николова е на ред. Мисълта ми е, за да не губим време – имаме много важни точки, преценете набързо, дори с неофициално гласуване, подлагам на обсъждане в момента предложението на Пепи Велинова за днес директно да е искането за наш участник – ясно, директно с това искане да представим излъчения от ГС – ВСС лице или лица, ако трябва и двама, пък единия може да отпадне – да им дадем шанс да ни откажат. Мисълта ми е, приемате ли в момента да имаме и това обсъждане преди да започнем текста на акта, какво мислите така?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Аз приемам. И аз приемам. Аз мисля, че Юлия Ковачева е разумен човек, за да включи някой от нас. И аз така мисля.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Нека да се изкаже г-жа Николова и след това – предложения за акт. Предлагам да са двама участника, защото някой път може някой да не може да отиде, пък може да има момент единият да каже, че му е много и ще избера един.

Така, че да предложим две лица, все пак сме граждански съвет и мисля, че би било подходящо.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Изцяло подкрепям направеното предложение ГС – ВСС да бъде вписан в ЗСВ, но по повод предложението на колежката, за т. 3 да бъде вписано нашето предложение, аз мисля, че това трябва да бъде първа точка. Т. е. най-важното, което искаме с това писмо е ГС – ВСС да бъде конституиран в ЗСВ – първо. Второ, абсолютно се съгласявам и подкрепям предложението да има наши представители там, хубаво е предложението да бъдат двама, за да може, ако ни откажат, поне единия да бъде там. И трето, предлагам тези представители, които изберем днес, ако – тъй като и аз сега разбрах, че има такава работна група, това е изключително важно.

/Говорят едновременно./

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: ... през 2021 г. имаше работна група към ВСС, която прие много промени, които би следвало да бъдат извършени в ЗСВ в раздела за съдебни заседатели, които в последствие абсолютно не бяха придвижени, винаги ни казваха, че има по-важни неща за решаване, не е момента сега. И всъщност за нас е изключително важно, т. е. ако – аз ще подам също молба да ни приемат, предполагам, че няма да ни допуснат, но тези представители да внесат и предложенията на организациите, които членуват в ГС – ВСС.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Те нямат възможност да защитят статута си.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Точно така.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз затова казах „представители“ – всичко, което искаме, да го изложат.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Но въпросът е не само по отношение на конституиране на ГС – ВСС в ЗСВ, а и предложенията на организациите за промени в съответните раздели, които ги касаят.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Когато ние имаме двама представителя, на всяко едно заседание на работната група те участват активно, предлагат всичко, което има необходимост, съответно, както се казва, в една работна група винаги има гласуване – дали ще подкрепят нещо или не, то е двупосочно, предлагат и взимат отношение и за другите предложения – чуждите, които са участници в работната група. Така, че в момента аз благодаря на Пепи, че предложи, благодаря, че приехте моето допълнение за двама. Предлагам да започнем с предложенията.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Ако мога и аз да допълня нещо. Предлагам, колеги, дано не си ме сърдите, защото и аз не съм юрист, но това е много специална и много висша тема, затова предлагам да бъдат юристи колегите, които ще излъчим, като наши представители за тази работна група. Това е съвсем практическо предложение.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Задължително.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Аз бих участвал в тази работна група с оглед и опита, който имам.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Предлагам Сашо.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Въпросът е, че тук има много хора. Не знам дали Мария Колева от държавните съдебни изпълнители.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мария е тук, онлайн.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Като подкрепям предложението всеки да има предложение за дадената сфера, която представлява, да *.../шум в залата/...* законодателни промени, те да бъдат представени и защитени по подходящия начин.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Въпросът е дали ще бъдете допуснати – съсловните организации, които така или иначе вашият статут е уреден там да участвате поотделно. Това можем само да гадаем, но явно няма да бъдат допуснати, защото вече има, а те са напреднали много, те са стигнали до чл. 100. В смисъл там се движат доста бързо. Тази работна група не е в някакъв начален стадий.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Тя е вече по средата. Ралица Първанова.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Тъй като писах и получих някаква яснота, която може би и за колегите ще е важна, тъй като вече казах, че имаме наш представител – на Асоциацията, и тъй като не бях наясно скоро да сме взимали такова решение за включването му, това е реално, колеги, сега ми написаха, старата работна група, която е работила по ЗСВ и явно с нова заповед са възобновили работата по този нов законопроект. Т. е. очевидно тези представители, които коментирахме, че вече участват от страна на организациите, са били вече в създадена преди работна група, която е работила по някакъв законопроект на ЗСВ и сега по новия законопроект същите членове, които са вече конституирани, са ги извикали да работят.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Може би са част от сегашните работещи.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но сега се касае за изцяло нов закон за съдебната власт, който засяга абсолютно всички в тази зала.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Така е и съм съгласна, че трябва да предложим минимум един представител.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, не – двама.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА, Но съм съгласна, че е по-добре да са двама, за да могат все пак, ако решат да кажат не двама, а един и съм съгласна Александър Николов да бъде представител.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: А може ли да дам едно предложение – сега, защото организациите са много, и аз подкрепям идеята за юрист, който би бил защитил всичките искани, предложения, добре мотивирани и т. н. Мисълта ми е, за да не се дублират – организациите, които имат, ясно разбрахме, че те не са поканени като организации, а по друга линия участват тяхни членове, представители, би ли било разумно, ако, разбира се има и такива подходящи предложения, да бъдат още лица, които пък организациите им нямат съвсем никакво участие в тази работна група, не знам – да има по-голямо разнообразие.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Може ли да кажа нещо – доколкото разбирам, състава на работната група, това, което е записано в сайта на МП, се състои основно от юристи, има представители и на граждански организации, но там присъстват капацитети в областта на правото. Все пак, аз предлагам, освен един юрист, да има и някакъв представител на гражданска организация, която има съпричастност към този процес, защото ние нямаме никакво представителство.

ВЕНЕТЕ ЖЕЛЕВА: Може ли да взема отношение, г-жо Председател – Да.

Желева от Камара на независимите оценители в България.

Аз лично смятам, първо да кажа не съм юрист, нашата дейност не е точно свързана със ЗСВ в този му вид. Но, слушайки цялата дискусия, ако приемем, че единия представител, който излъчи ГС – ВСС, има юридическо образование, аз смятам, че другия, втория, човек не е задължително, а даже би било по-хубаво да е лице, което не е свързано и не е концентрирано точно по юридическите текстове, колкото в смисъла и който да обедини организациите да изложи нашите предложения там.

В този смисъл защо го казвам, без да обяснявам. Второто лице, ако приемем, че първото лице да бъде г-н Николов, Мария Карагъзова да е второто лице, защото, според мен, тя би била много полезна в тази работна група.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз мисля, че в работната група не се допускат неюристи.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Категорично не бива. Това е най-висшата, това е устройството на съдебната система. Какво ще прави счетоводител, например, там?! Без да обиждам колегите, ако човек, който не е бил вътре в съдебната система, той не знае как функционира – казано на най-прост език. Затова моето предложение е да бъде юрист и то, който е бил в съдебната система.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Предложението да не влезе юрист, ще бъде отхвърлено веднага, повярвайте ми.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Красимира Димитрова, заповядайте.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Аз мисля, че трябва да е юрист. И второ – той да е работил по законодателна дейност, да има такава практика. Защото там няма да се обсъждат никакви общи въпроси, там директно ще се съставят текстове.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Но трябва да се мотивират.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Да. То всеки ще си представя. Да е работил закони, според мен.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз предлагам Ралица Първанова, Пепа Велинова и Сашо, тъй като той иска да участва.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да. Значи, давам предложение за Ралица Първанова, Пепа Велинова и Александър Николов.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото те ще могат да защитят съществуването на ГС – ВСС, те са много стари членове – от създаването на ГС – ВСС участват техните организации. Така, че .../шум в залата/... трима човека – един съдия, един прокурор и един представител на съдебната администрация.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Има ли други предложения?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Бих искала да обсъдим преди това обаче, защото и аз не съм много добре убедена – как гледате на въпроса Владо Славов да предложим. Много сериозна фигура, бивш конституционен съдия, бивш председател на ВАС, на СЮБ.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Сигурни ли сте, че не е член на групата?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Не знам какъв е състава на старата група, не съм чува Владо Славов да е включен в такива групи.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Истината е, че човека трябва да е тук, за да го питаме. Това не е сериозно така.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да, да. Не може без да го питаме. Г-н Славов не участва в нашите заседания.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Има ли други предложения – в момента има предложение, пакетно, за три лица – повтарям, в пакет, Пепа Велинова, Ралица Първанова и Александър Николов.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: И Карагъзова предложиха.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, това отпадна, тя го оттегли. Има ли други предложения.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Аз си оттеглям за Владо Славов.

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Аз също, заради условието да е юрист.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Вие оттеглихте, Желева оттегли, така предложените колеги – имаме ли тяхното съгласие преди за започнем?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Значи, ако заповедта, която определя, е тази, която ви изчетех, ние имаме представител в работната група макар и не определен от Асоциацията. Нали идеята беше да предложим сдружения, които нямат представители.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Вие ще участвате, като представител на ГС – ВСС.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Коментирахме, нашите уважения към всички останали участници, но, ако те не са във взаимоотношения с нас, имаме кореспонденцията, ние делегираме определени права и т. н., знае се духа, смисъла на нашата позиция и разсъждения, няма как да излезе от ГС – ВСС така, че това – разбирате. Значи, Сашо е за, Ралица е за, Пепи – потвърждава. Повтарям, има ли други предложения, ако не – да гласуваме.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Според мен трябва и представител на Следствието да участва или се предполага, че Ралица Първанова ще защитава интересите на следователите?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Христо каза, че тяхната организациа има човек, но по тяхни си въпроси.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, то идеята ми е да участват тези трима човека от името на ГС – ВСС.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Много ви моля, обърнете внимание –съдебните заседатели участват в този процес, никой от представените там висши юристи няма да седне да разработва въпроса за съдебните заседатели, повярвайте ми.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Това е ваша задача.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: И няма и да го интересува. Ама по тази логика трябва да включим и ДСИ-та, и съдиите по вписванията, всъщност 7 човека от ГС – ВСС трябва да участват.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Нека да обясня. Може би преди малко не стана ясно. Нашите представители, които изберем и дай Боже да ги включат в заповедта, моментално се сигнализира. Всичките мотивирани искания преминават през ГС – ВСС с бърза организация по имейлите и стигат до тези трима човека. Това е най-бързия и елементарен подход да се работи. Така, че всяка една организация излага мотивирано своите неща и ги предава на тримата участници.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Включително имаме и редица решения по точки, които сме разглеждали по такива въпроси, може да се вземе нещо и да се включи.

ХРИСТО КОЛЕВ: Аз участвах в работна група за съдебните заседатели и колегите тук, от мен, разбраха какво се дебатира там.

ПРЕД. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Въпросът е в сериозно администриране с коректност и лоялност към всяка една от организациите – членове на ГС - ВСС, до това се свеждат нещата. Има ли нещо друго или да подлагаме на гласуване избора на трите лица анблок? Ваня?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз подкрепям предложението за трите точки. Припомням, че имаше предложение за три точки – ГС - ВСС да бъде изрично посочен в закона; второто е даваме три предложения, като ние избираме трима, като предполагам, може би ще допуснат един, но те трябва да бъдат взаимнозаменяеми, защото заседанията са много, интензивни, работата също е много интензивна. Силно се съмнявам, че всеки един от тримата може да отдели това време, съдейки по моя адвокатски график, още 5 минути допълнителна работа за мен е непосилна.

Едва ли тримата ще бъдат допуснати, поне представител на има на ГС - ВСС. Да посочим имена на трима, които да бъдат допуснати до заседанията.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Изрично да посочим, че са юристи, за да няма после.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Може да се добави, че предлагаме трима, които са заменяеми, за да може да участва някой.

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Те са трима представители, поне един да участва в едно заседание.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ние няма веднага да им го подскажем, ще пишем, че в заменяемост.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, ние ще си настояваме за трима, но те дали въобще ще ни отговорят.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре, да гласуваме така предложените три лица анблок – Пенка Велинова, Ралица Първанова, Александър Николов.

/Предс. Светла Дерменджиева запитва представителя на всяка една организация как гласува по първото решение от акта по т. 1 от дневния ред./

Гласуване: „за“ – 16, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

Предложението за трите лица е прието с пълно болшинство, затова няма да разглеждаме от всички участници „за“ или „против“, защото няма такива.

Мария, давайте предложението по трите точки за акта – първа точка е искането да формулираме да ни включат в закона, втора точка е участието ни чрез излъчените представители.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Втора точка е наш представител да участва и трета – излъчваме представителите.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, не. Нека да бъдат две точки – искаме ГС - ВСС да бъде конституиран в ЗСВ, като орган. Ние сме избрали следните трима свои представители, които настояваме да бъдат включени в състава на работната група за изработване на нов Закон за съдебната власт.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мария, обръщам се към теб, защото предложението за точка е твое, давайте предложения за първа точка на акта, във връзка с текста, който бихме искали да се включил в проекта на закон.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, текст, с който ГС - ВСС, както се нарича в момента, да бъде конституиран в ЗСВ с текст неговия статут да бъде изрично посочен в ЗСВ.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Като орган към ВСС и ВПС.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ние сме си посочили мотивите в предложението. Ние продължаваме да се наричаме Граждански съвет.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Тук го записваме общо. Ние ще се съберем тримата и ще изчистим текста по същество – към ВСС и ВПС. Но да звучи по-общо разписано. Съобразно *.../шум в залата/...* и това, което се обсъжда в работната група, ще предложим конкретен текст, който да бъде включен.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Тогава трябва да добавим в текста на Мария – „в смисъл на“. Това, което каза Мария Карагъзова, да не изглежда, като текст, който ние инициираме, а „в смисъл на“ – когато, ако, отидат нашите хора в работната група, те ще го уточнят в един по-екзактен, правен текст. Нали така, Мария?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Просто когато се стигне до ВСС и ВПС, да се изпише текст, че към тях съществува Граждански съвет, който се нарича еди-как-си и неговата работа.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Аз предлагам да остане изчистения вариант на Мария, като след него се добави като „опашка“ – „съобразно предприетите промени в Конституцията“.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Втората точка от акта – за искането ни за участие.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА и МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ГС отправя искане за включване в работната група, До ръководителя на работната група – г-жа Юлия Ковачева. ГС отправя искане за включване и участие в работната група на трима свои представители – изброяват се имената на представителите. И тук вече ще се добави, че са юристи. С оглед – не „с цел съблюдаване интереса на всички професионално представени в ГС организации при изработката на новия устройствен закон за съдебната власт“. И, ако искате може да ги изброим – съдиите по вписванията, ДСИ-та, чиято дейност е

регламентирана със ЗСВ; Не, аз мисля, че ако ги изброяваме, може да има един тънък момент където някой конкретно – защото те нямат свой представител; Да, но така трябва всичките да ги изброим, защото и другите организации нямат свой представител; Е, как ще имат, те нямат отношение; Като функция, дейност; Ами съдиите по вписванията, съдебните заседатели, ДСИ-та и трите групи магистрати, плюс администрацията съдебната; Но защо трябва да се ограничаваме, ние си имаме обществена функция, така се ограничаваме; .../лоша връзка/... ГС като структура, тези хора, нали говорихме, например, кой ще защитава съдебните заседатели, като те нямат свой представител, ние искаме трима, защото тези хора имат да защитават седем гилдии плюс ГС; Да, обръщам внимание, че ако изброим тези седем, остават извън това всякакви други интереси, а ние пледираме за цялостно и обществена; То няма други интереси; мисълта ми е дали е разумно.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Аз подкрепям предложението на ОСА – да не изброяваме организациите, защото едно изброяване, едно натъртване на факта, че те ще защитават нашите граждански права, директно ни вкарва в конфронтация с висшите юристи там! Директно и челно! Затова дайте по-полека.

МАРИЯ КАРАГЪЗОЗОВА: Ние искаме трима човека, защото тези трима човека ще защитават няколко професионални гилдии, които са конституцирани в този закон, единствено там.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ние имаме 18 организации, ако трябва всичките ще ги изпишем.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Има си смисъл да изреждаме седемте организации?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не, не. Не. Няма смисъл. Излишно е. Не се сещам някои да няма отношение към съдебната власт в държавата така, че ние не можем да посочваме поименно, както се казва.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Защо да не напишем, че ГС се съставява от 18 организации, защитавайки различни интереси – не да ги изброяваме.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Предлагаме трима души – това е разумно, като представители на 18-те организации – членове на ГС. Без да изброяваме.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Официални представители на организациите – членове на ГС“. Защото ще дойдат нови организации, това може да се проточи, след време ще станем 22. Още аргументи?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Искам да дискутираме и други, което Пепи предложи, дали да запишем: „в случай на взаимнозамменяемост“?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не, не. Няма да им обясняваме дали ще са тримата, дали ще са заменяеми или как да е. Когато те са включени в заповедта, имат правото да отиде един, да отидат и тримата. Ако напишем „участници“, значи и тримата искаме, а като напишем „представители“ – може и тримата, може и един. Това казвам и аз. Без конфронтация, тихо и кротко, дипломатично да го напишем. Може в придружителното писмо да го обясним, че желаем да са трима, с оглед интензивните заседания да са взаимно заменяеми.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мария, стигнахме до следното – общата нагласа е да сложим точка без да изброяваме организациите, придружителното писмо ще е по-подробно описано защо трима, а в акта – трима представители, юристи и ги изброяваме. Другото – ще има част в придружителното писмо.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Искаме да се конституира ГС към ВСС и ВПС като консултативен орган, второ – с цел мотивиране и участие за изработване на конкретните текстове, ние излъчваме следните трима представители.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре. Колеги, подлагам на гласуване акт на ГС към ВСС със следния текст:

„Гражданският съвет към ВСС, след проведена дискусия:

1. Предлага, към сега действащия чл. 217, ал. 3 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), Гражданският съвет към Висшия съдебен съвет да бъде конституиран в ЗСВ като консултативен орган към Висшия съдебен съвет и Висшия прокурорски съвет;

2. Отправя искане към Министерството на правосъдието за включване в работната група за подготовка на Проект на ЗСВ на официални представители на организациите - членове на ГС към ВСС: Пенка Велинова – член УС на Българската съдийска асоциация, Ралица Първанова – член на Управителния съвет на Асоциацията на прокурорите в България и Александър Николов – председател на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт.

Актът да се предостави на Министерството на правосъдието, по компетентност и на Висшия съдебен съвет, за сведение.“

Гласуване: „за“ – 16, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Понеже работната група доста е напреднала, доста е вероятно текстовете, които касаят ВСС вече да са минали. Може ли хората – Ралица, нали казахте, че имате ваш представител, да кажат до къде са стигнали.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Мога да поискам информация, да.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото гледам стария ЗСВ, че ВСС е преди стотния член уреден. Съдийте по вписванията са към чл. 200 и някой си. А ние там трябва да се впишем – ВСС е в началото.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Тези неща – допълнително. Те, ако ни включат, винаги – тримата или някой от тях, може на заседание на работната група да заявят, че основно участват и с това искане и да се върнат на предишен текст за разглеждане на този въпрос. Не е проблем това, мисля, нищо, че са напреднали. Да, където са уредени ВСС и ВПС.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, във връзка с молбата на Мария – чуваме ли се, ако от някои организации, защото тя отправя молба и мисля, че е полезно, както чухме има представители на част от нашите организации под друг ъгъл. Ако има някой възможност от тези колеги, които участват, да добием информация до тук как са документирани нещата по работната група и ако може да предостави информация, официално през ГС – ВСС така, че да може да се запознаем, би било добре. Това по отношение на Мария.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Без заседание, просто да се изпрати на имейлите на хората.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Именно, затова казах през ГС – ВСС, Валя ще ни ги препрати на всичките.

Има ли още нещо по т. 1 – няма. Закривам дебатите по т. 1.

Давам думата на г-н Николов, във връзка с т. 2 от дневния ред, която е разглеждане и приемане на решения от ГС към ВСС относно обща рамка с унифицирани единни правила за работа в основни аспекти на дейността на съдебната администрация.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Искам да кажа, преди да започне Сашо, че искам да отида на това протестно кафе на адвокатите и призовавам всички.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Благодаря Ви, че подкрепяте адвокатите, защото сме едни от малкото, които надигаме глас. Изразяваме позиции, за които останалите организации като че ли не участват активно, а само пасивно – и в обществените, и в политическия, и в съдебния процес.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Ние сме активни. Призовах да участваме в този протест, изобщо да се изправим срещу всички безобразия, защото станаха много и са с неподвижни резултати в бъдеще.

Довиждане, беше ми много драго.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мила, пожелаваме ти успех. Довиждане.

Мила Георгиева е изпратила пълномощно, че ако не участва в заседание на ГС – ВСС, упълномощава Асоциация „ФОРУМ“. Миналият път сме го съобщили, но все пак го

припомням. От името Асоциация „ФОРУМ“ ще гласува Тодор Балабанов, докато Мария пътува насам така, както и по отношение на СЮБ, Бойко Славчев също излезна, също Балабанов ще гласува. И, за да не се натрупват нещата, по отношение на ЦППИП от името на Мила Георгиева аз ще гласувам – чисто административно да разпределим нещата.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Повечето от вас сте запознати, защото сте присъствали на Кръгла маса, на Пресконференция и на всичко останало. Общо взето, знаете, преди близо две години ви запознах с основните проблеми на съдебната администрация и като нейна организация решихме да ги разрешаваме един по един. В следствие на което кандидатствахме за европейско финансиране, защото ни трябваше до голяма степен да си платим на хората, които ще правят анализи, проучвания и всичко останало. Както написах и в изложението, че съдебната администрация общо взето, органите на съдебната власт работят с правила който каквото намери, както си го направи – няма единен подход и единна рамка за работата. И това ни беше една от основните цели на нашата организация, а именно унифициране на правилата за работа на съдебната администрация.

Спечелихме проект заедно с Административен съд – София-град, като партньори, Районен съд - Сливен – искахме различни органи да участват в този проект от гледна точка на различните предложения и различните гледни точки. След което, направихме проучване – първото беше посещение на място да видим правилата в някои органи на съдебната власт. После преминахме пред анкети почти през всички съдилища. След което, през нашите членове пуснахме едно писмо, в което помолихме за обратна връзка, предложение и всичко останало. Вследствие на което, анализирайки всичките тези документи, екип от служители и част от адвокати, съдии се включиха в една работна група, които изработиха правилата. Аз съм ви пуснал на имейла презентацията и общо взето какви правила са изготвили. Те обхващат почти цялата дейност, с която трябва да разполага един съд, респективно или този продукт е в помощ на всички административни ръководители. Когато – най-образно казано, одита на ВСС отиде в районен съд X, той иска този набор от правила, които да уреждат абсолютно всичко в съответния орган.

Беше насочено към съдилищата, защото в прокуратурата тогава, когато го работехме, малко по-особено беше. Само ние го представихме на тях, те ни върнаха бележки, които отразихме в правилата.

Каква е нашата цел. Това до голяма степен искам да кажа, че е свързано с един друг много сериозен проблем, който така и не можа да се реши, а именно свързан със съдебната карта. Защото, считам, че когато се направи една съдебна карта, тук, в този проект, не сме включили – ние имаме едно предложение за унифицирани структури на съответните органи и за да няма „Вие ни взехте бройката – Ето си ви бройката“ *.../шум в залата/...* такава и

такава администрация да има, за да има и да няма после, така да го кажа, субективно отношение.

Така, че това е един цялостен процес, както и идея да направим един общ класификатор. Така или иначе вече ще има класификатор на съдийския съвет и на прокурорския съвет – този модел отпадна, и това всичко да върви като обща рамка, като единни правила. Това всъщност е работа на ВСС, но ние, като професионална организация, решихме и се взехме в ръце да го направим. Така или иначе, имахме възможността, капацитета и хората, съответно служителите отвътре, които пряко работят с тези правила в крайна сметка. Както и на административното обслужване. Общо взето целихме да обхванем абсолютно всичко.

Тези правила, все пак административните ръководители се водят от Закона за финансово управление и контрол, ние искахме във всяка една група, контролна среда или каквото и да е, всеки един – идеята там е да се направи, съобразно контролна среда, управление на риска, сме ги сложили там, където им е мястото, за да може да отговаря на условията.

Това е в най-общи линии, което сме направили и считам, че наистина сме положили много труд и е една, както съм казвал и преди, една малка стъпка всяка една организация да допринесе в сферата и хората, които представлява и защитава, да им подобри начина на работа. Това е най-общо. Предполагам, че сте запознали с презентацията, няма да я преповтарям. Ако имате въпрос, съм на разположение.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Може ли аз да кажа. Аз, като одитор в Сметната палата, аз съм и юрист, сме проверявали точно системата за финансово управление и контрол. Адмирации за това, което сте направили. Ако ви трябва нещо помощ, от наша страна точно по системата за финансово управление и контрол, която първо, като влезнем, това проверяваме, с удоволствие ще ви помогнем. Много труд сте положили, адмирации за това, което сте направили.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Благодаря. Нашата цел оттук нататък, с тези правила, е те да не останат на хартия. Планираме през м. март да направим обсъждане на апелативно ниво с председателите, да им представим правилата, защото в крайна сметка, ако те самите не ги разпознаят, не ги видят, като работещи, какво като приемем правилата и каквото и да направим ние, няма да има абсолютно никакъв смисъл. Ако на тях не са им полезни и аз считам, че до голяма степен разпознавайки и приемайки тези правила, те вече имат една готова нормативна уредба и няма да се чудят да измислят чудеса от храброст.

Планираме отделно от това, тези правила ще ги предоставиме и на двете комисии съдебна администрация към ВСС, за становище от тяхна страна. Нашата цел е да се изпратят на органите на съдебната власт, като препоръчителен стандарт, нищо повече.

Това е свързано, пак казвам, те да могат да разпознаят съответните правила. Не е идеята, както се прави в нашата страна, да им се „спусне“ нещо „отгоре“. Те самите да ги припознаят, иначе няма смисъл.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Аз съм проверявала точно това в три съдилища – градски съд, районен съд, висшия административен съд и тия правила – те хубаво ги имат, но в един момент започват да ги търсят, търсят, търсят, което означава, че те просто не ги използват, а просто някой им ги е написал. Малко формално. Но сега, както сте ги разработили.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Малко по-практически. Същността на правилата е практически. Извадили сме всички излишни текстове, които сами по себе си даже си противоречат един към други. Оставили сме най-важното по същество, което се случва реално. Пак казвам, служителите, които са ни помагали и ни помагат, те го работят това нещо. Те са го описали хронологично как следва да се случва. Това е едната част.

Другата тема, която ще ви представя по-нататък, е малко по-обширна и е свързана с работата на съдебните и прокурорски помощници, а именно да се осмисли в по-голяма степен тяхната работа, да им се дадат по-различни функции, но това е друга тема. Няколко теми и цели сме си отбелязали в организацията, ние една по една искаме да ги изчистим и приведем в съответствие и реализация. Това е най-общо.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ще си позволя да кажа няколко думи. Това, което г-н Николов от предходните изказвания преди мен, аз участвах. Освен това, което беше представил на заседание преди това в ГС – ВСС, бяха поканени всички организации, които имат желание, но отделно три изнесени широки представяния на три етапа от м. март 2021 г. до края на лятото на 2022 г. на тази програма. Потвърждавам и съм възхитена от разработката и дори това, което го гледам, ако се сменят някои дребни неща и, както се казва главата на документа, биха могли да се ползват дори от други учреждения с подобни функции, да кажем държавни общински учреждения. Затова, защото има много унифицирани документи и именно с проблема къде са, или да ги позваме, или е само, защото трябва да ни проверят, или, както във втория форум – аз си спомням много добре, имаше представители на вашата организация от цялата страна, където очевидно абсолютно различни документи се ползват и те също бяха много доволни хората, защото ще имат възможност за една унифицираност на отношението. Да не говорим колко бяха интересни

документите по отношение на трудовото законодателство вътре – там са вече усъвършенствани, което е изключително важно.

Мисълта ми е, че начина, по който предишния път с тази огромна програма се справиха, са напълно, лично аз убедена, че в същия стил, ако продължите, само адмирации ще има. Благодаря.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Всичко това, искам да кажа, е свързано и с предишната тема, и сме приготвили един пакет със законодателни предложения, свързани с главата за съдебните служители. Като казах и това, което съм преминал и като професионален опит, и всичко е мотивирано какво, защо, по какъв начин, какво ще допринесе, каква е финансовата обезпеченост – абсолютно всичко, като обща рамка. Но това е един цялостен подход и наистина трябва да вървим по този път. Ние, в България, сме свикнали да работим на парче – ето тук ще поправим, тук друго ще поправим и те след това започват да си противоречат, защото единия не знае какво е работил другия.

Ако имате други въпроси, съм на разположение.

Само да кажа, че, освен на комисиите, бихме искали да изпратим Правилата на Вътрешния одит на ВСС – за съответствие.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: И до Сметната палата.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: И до Сметната палата, да, те да си кажат тяхната дума, все пак. Ние може да си мислим едно, те да кажат – тук е така. Въпреки, че неформално и те са участвали в този процес, но все пак и тяхното становище, за да може и съответните административни ръководители да са спокойни, че има санкция и на тези организации.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Да, да – санкции.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Преди представяне в обществото.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да и преди тези обсъждания, които искаме да направим по всеки един апелативен район в страната.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Има ли други изказвания по т. 2, предложения, въпроси – има ли някой, който е онлайн? – Не чувам.

Г-н Николов, Вие вероятно сте подготвил предложение за текст на акта по вашата точка с решение на ГС – ВСС?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Това, което казах – да се изпрати на двете ресорни комисии по съдебна администрация, за становище, както и на Вътрешен одит на ВСС и Сметна палата, пак за становище за съответствие.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: А не искате ли да има в случай констатации или някакво мнение към момента на ГС – ВСС за одобрение, съгласуване или приемане?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да, на първо място това – ГС – ВСС да си каже своето становище, мнение по така предоставените Правила.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре. Други предложения за изменение, допълнение, подкрепа и след това да изпратим на тези три инстанции. Нещо друго, което да допълним или изменим в така структурираните решения по акта – не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване текст за акт по отношение на т. 2:

„Гражданският съвет към ВСС, след презентация по темата и проведена дискусия, изразява положително становище и подкрепя представената Обща рамка с унифицирани единни правила за работа в основни аспекти на дейността на съдебната администрация. Препоръчва на органите на съдебната власт да предприемат действия за запознаване на унифицираните единни правила.

Актът, ведно с материалите по темата, да се предостави на Сметната палата и дирекция „Вътрешен одит“ в Администрацията на Висшия съдебен съвет, за становище по отношение на адекватността на унифицираната рамка на правилата, и на комисиите „Съдебна администрация“ към Висшия съдебен съвет и към Висшия прокурорски съвет, за становище и утвърждаване като примерен стандарт за прилагане в работата на съдебната администрация.

Приложение: съгласно текста, вкл. диск.“

Гласуване: „за“ – 15, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

Драгомир Ангелов не гласува, защото се е изключил.

Преминаваме към т. 3 от дневния ред. Ще се опитам да бъда кратка, аз съм докладчик и вносител на точката. Тъй като от Министерството до ГС – ВСС, както и до ВСС, е изпратен Проекта за изменение и допълнение на Наредба № Н от 2023 г. по отношение на вещите лица, искам само с две думи да направя една предистория.

ГС – ВСС в края на пролетта и лятото на 2023 г. – вие сте видели от изпратените документи, ако си спомняте, бях излъчена от ГС – ВСС за представител в работната група. Това беше работната група от последното служебно правителство, което действаше с ръководител г-жа Ковачева, като зам.-министър от МП. Много интензивно работеше групата и 2-3 дни преди да приключи дейността на служебното правителство, ние бяхме стигнали фактически до края на разглеждане на Наредбата.

В тази връзка, аз съм ви изпратила, директно съм ви препратила – тези, които писмено съм изпращала, защото сме участвали през цялото време. Не съм направила до сега доклад, защото очаквах Проекта – да ви разказвам какво сме си говорили, няма никакъв съществен смисъл. Така, че по-сериозните, обемни и тежки неща, които съм предложила,

това са с този имейл, който съм ви прехвърлила от 23.03.2023 г. и следващия, който е от 06.06.2023 г. Сега набързо ще отбележа кое е влезнало и кое не е влезнало в този Проект, но по отношение на работната група и нагласата на екипа, който беше тогава от Министерството, като разбира се си запазват правото, че трябва да се приемат и да се – специално за финансовите позиции, да ги съгласуват с Министерство на финансите, но от всички участници, които са били, никой не е против, всички бяха за тези предложения и аз, като представител на ГС – ВСС.

Тук съм си ги отбелязала – ще ви кажа, ако Наредбата не е пред вас, в т. 6, което предложение съм имала, то е да е ясно, че има и други документи, удостоверяващи съответна квалификация и правоспособност, както са следователите, ИДЕС, лекарите, КНОБ и т. н. са изброени, тези, които имат като надстроечна професия и е ясно, че имат съответните и цензи, сертификати или друга форма от компетентния орган издаден. Така, че този смисъл тук е от предложенията, спрямо работната група, е съхранен.

Бяхме предложили и напълно тогава приета една т. 7, която обаче тук отсъства – обръщам внимание. В края те се отнасяли тези текстове и наистина, освен тези неща, сме подкрепили всички разумни неща. Много дълбоко се говореше за промените, които би следвало – едната част имаха място, като на ниво наредба, другата нямаха място, трябваше да е в закон, по отношение на служителите на МВР имаше сериозна дискусия, както и във връзка с финансирането по отношение на ВСС, но това е в следващото и ще се върна на него.

В т. 7 бяхме предложили – пак прието от всички, да има – но самата точка вече я няма, по отношение на квалификацията, там бяхме добавили „и отговарящи и съобразени“, т. е. дейността с действащата нормативна уредба. И сме дали пример в мотивацията пример – медицински стандарти, стандартите на ИДЕС, стандартите, по които, да кажем, одиторите работят, БСО стандартите и т. н. Тъй като въпросът в Наредба № 1, във връзка с квалификацията, има нужда не само тези предложения – имаше и други предложения, но аз не ги виждам тук, тази група не ги виждам тук. Те бяха в тази точка – т. 7, която аз съм добавила и още имаше добавено по време на цялата работа, но в този смисъл тук не го виждам.

В предходното, по отношение – говоря в исторически план, в чл. 20, тук става въпрос така: „При явяване на вещо лице, отлагане на делото по независими от него причини, на същото освен разходите се заплащат и възнаграждения в размер не по-малко от 20 лв.“. Беше един много сериозен дебат, в който съм участвала с всичките си предложения и мотивация. И тогава им обясних, че да може да се балансират, както и да се предвиждат бюджетни разходи, какво значи „не по-малко от 20 лв.“!? Един съд може да напише – както го правят, 500 лв. или 5000 лв., защото не по-малко от 20 лв.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Така е записано и за съдебните заседатели – „не по-малко от 20 лв.“

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Нека да продължа в смисъла, благодаря ти, Емилия.

Тук съм пледирала, дори не е толкова въпроса в размера, разбира се той трябва да бъде разумен – тези хора излизат. Но, за който и да било – аз съм финансист, понятието „не по-малко“ дава неограничени възможности. Какво значи 20, може и да е 5000 – има такива случаи. И там предложението беше 5% на час от установената минимална работна заплата. Това е възможно най-разумното, защото знам в крайна сметка, че става въпрос за бюджетни. Но тук говорим за финансова дисциплина и да е ясно, че във всеки един съд, навсякъде в страната не може да има различна оценка на това заплащане, която да бъде субективна. Ясно е – отложили са ти делото, толкова. Освен разходите, които ако си пътувал, колкото време си изгубил – това е, считам, пак казвам, като финансист, минималното. Но трябва да има дисциплина, както и предвидимост. Това нещо тук не е променено.

В чл. 24: „За всеки действително отработен час в размер на 3%“, също всички се обединихме 5 минимално – това също не е променено от тогавашната нагласа и с пълно съгласие на всичките, бяхме много – над 40 човека, с много широко представяне на всички участници, като от ГС – ВСС, пропуснах да кажа, че на друго основание, не като от ГС – ВСС, участваше г-жа Желева от КНОБ, защото Камарата на друго основание беше поканена. Та, мисълта ми е, че и тя е участвала активно без отсъствие.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: По повод на това, което казахте – 5% на час от минималната, защото на сайта на МП е записано, че МП ще предложи промени, като дава записано 3,5% на час от минималната работна заплата. На сайта на МП.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ясно, останало е тук 3% в този проект. Аз в момента, Емилия, докладвам тези предложения, които са излезнали чрез мен от ъгъла на ГС – ВСС.

Чл. 20 и чл. 24 не са отразени. Чл. 25, ал. 1 – това, което е поискано да бъде увеличено до 100% за особено сложни експертизи, извършени от високо квалифицирани – тук особено делата бяха за лекарите, защото там наистина страшни аргументи изкараха, да има възможност да се увеличават – това е прието. Както и в чл. 25 – от до, за да се знае, че също не може – говорим за празничните и тези дни, там вече е 150%. Това е едното.

По отношение, идва един много съществен момент, който – защото съм участвала от ГС – ВСС 2018 г. за поправка на Наредба № 2, втората поправка, аз и в първата съм участвала – тези, успешните, където мисля, че тази наредба беше изпълнена, защото сега се връщаме на неща, които тогава бяха оправени, но както и да е. През цялото време се е

дискутирал въпроса по отношение на Агенцията по вписванията. В сега съществуващата без поправка Наредба, чл. 8 изглежда така: „За всеки съдебен район на окръжен и административен съд, както и за Агенция по вписванията, се съставят списъци на специалистите, утвърдени за вещи лице.“ Само казвам, че по отношение на чл. 8, Агенция по вписванията ясно фигурира. Обаче, като изключим на това място, оттам нататък Агенция по вписванията в другите членове, които са във връзка със заплащането и третирането, нея няма. И тук съм дала – с мотивите, предложение и т. н., затова защото още в поправката на Наредба № 2 в 2018 г., която влезна от 01.01.2019 г., там също увеличихме малко парите на част на вещите лица и също там успяхме да запишем и за Агенция по вписванията. Влезна си в сила от 01.01.2019 г. за вещите лица в съдебната система, но Агенция по вписванията продължават да се заплаща не по ония пари, които се одобриха и сега се прилагат още от 2018 г., а най-старите – 7 лв. на час, фиксирано, преди онази промяна. И сега тук, обърнала съм внимание, че, след като я има, затова цитирам чл. 8, ал. 1. Ако няма да се разправят с Агенция по вписванията, да го махнат този чл. 8. Ако ще е чл. 8, трябва да се унифицират и другите правила и да е ясно написано, че Агенция по вписванията в крайна сметка трябва да се съобразява, да прилага тези норми.

И най-накрая, което е по отношение на справката. Ако сте погледнали внимателно, аз много бързо разказвам, справката си е справка, тя е един формат, не е нещо, което е, бих казала, съществено. С този, новия, с който давам различни предложения и също беше прието разумно, поне от всички участници и след това, защото така си рисувахме на масата, аз съм го изпратала веднага след това, обяснила съм, изпратих го, за да е ясно в съответния формат, разликата къде е – да ви обясна в смисъл. Тя е тук, долу, в текстовете, защото другото е ясно – графите са нормални.

Смисълът е следния. Това е един от проблемите, които беше на Наредба № 2 и един от проблемите, заради който беше като част, като подчаст от проблема, за който беше атакувана – създаде и толкова проблеми и към момента. Заслужва лицето Х – съдията, часове доказало, лошо няма, за работата, като работа – 10 лв. Толкова, колкото са се разбрали и колкото се полага. В другите графи, където са другите вид разходи – транспорт, хотел, за някакви специални, ако някъде се налага, както да кажем, допълнителни лаборатории може да се ползвали и други специалисти, които са им били и да стъпят на друг вид официален документ от някакъв компетентен орган, да кажем, са платили някаква държавна или местна такса или вноска – те са най-разнообразни, за да не утежнявам. Всеки път се разправям и не знам защо никой не го разбира това нещо, това изключително много процеси обърква, а е елементарно.

За това, което ти е труда, е един ред и следва само той да се облага. Затова моето предложение е просто в текста, за да не им развалям, че ще е трудно, ако ще е цялата. „Общата облагаема сума по ЗЗД“ /Закон за задълженията и договорите/, за да се знае, че това е облагане на физическото лице, тъй като така стоят нещата, е в размер на – и тук съм написала: „общата сума е сбор от първа и втора графа“, за да е ясно, общата сума за плащане – дължима, тя вече е това плюс другата графа. Години наред хората, тъй като получават от съдилищата една сума, която е сборна сума между труда и възстановяване на такъв тип разходи – транспорт, хотел и други, които са присъщи. Мисълта ми е, че са се облагали върху разходи, което това е финансово недопустимо. Така, че тук, в проекта, си седи старата справка – това не знам дали някой го е погледнал. И ще имам предложение поне да не се разправяме с другите неща – разбира се, вие ще решите, но поне предложение да изпратим в този формат.

За да продължа с т. 3, защото тя е достатъчно важна, за – мисля, че за всяко едно производство има достатъчно важно място, ВСС – вие сте погледнали, приема, одобрява и препоръчва, без никакви специални неща – погледнали сте решението на ВСС. Погледнали сте другите документи, това, което исках да ви кажа по отношение, в исторически и хронологичен план се постарях и по-бързичко го изложих. Разбира се, че трябва да вземем решение и акт на ГС – ВСС. Сложно е в момента с финансите и тъй като не сме участвали в работната група, не знам какви са мотивите. Две от паричните позиции да бъдат приети, две да не бъдат приети, още една да бъде приета по друго предложение – не съм сигурна дали в момента, не защото не ми се иска – аз всеки път съм се борила за това, не знам дали е подходящо, но моята молба ще е поне справка да я приложим и да помолим поне нея да ползват, ако нямате, разбира се, и други предложения.

Г-жа Желева – КНОБ.

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Аз имам. Освен поне справка и поне Агенцията по вписванията също да ползва тази наредба когато определя възнаграденията. Тя, справка, между другото е абсолютно същата, но с други числа по другата Наредба, по която те работят, като справка зададено.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Те не са други числата, просто има две числа, но на края са обобщени – да е ясно кое се облага.

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Но там по същия начин хонорарите идват в едно общо число, без значение, че ти си пътувал до някъде, че се наложило да спиш вечерта, защото част от обектите не са – и така.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, аз ясно го казах – облагат се разходите, а не доходите.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Ако позволите, ще ви дам един свръх пресен пример с мое дело от вчера – бях във Варна. Вчера съм станала в 4 ч. заради следната ситуация – съдиите разглеждат едно дело, което се намира при тях от месеци, в последния възможен ден преди да е насрочено открито съдебно заседание. Установяват някакъв акт, който се „качва“ в системата ЕПЕП – те са административен съд, работят с ИСУН. „Качва се“ в системата ЕПЕП, според техните думи, когато системния администратор намери време в денонощието. Видно е, че представителите на едната страна се придвижват от София до Варна. В моя случай самолетен билет, защото е единствено възможния начин да пристигнеш в едно обедно заседание и да си тръгнеш.

След много размисъл, аз решавам, че все пак аз ще тръгна – преди това ми се е обадила деловодителка, за да ми каже в 5,10 ч. вечерта, извън работно време, Вашето заседание е отменено, защото делото се прекратява – тук няма да коментирам неправилността на акта, то е в наша полза, но акта е неправилен. Отивам там, опитвам се да говоря със съдиите, неподходящо отношение от председателя на състава, след скандал извеждане от залата принудително с охрана, след това сме водили около два часа разговор при извинение от трите съдийки от състава. Проблемът е възприятието на съда и тук въобще не сме и включени, адвокатите, като основен принцип да ни се заплащат пътни разноски. Един самолетен билет струва 300 лв.! Пътни разноски, в зависимост от конкретния съд, се приемат да се присъждат или не се присъждат. В този случай, коментирайки какво трябва да се направи след целия процес на общуване вчера със съда, чиято вина е моето присъствие там, аз имам открито съдебно заседание – явявам се, ЕПЕП беше публикувал, след 9 ч. сутринта, техния, който е взет вечерта на заседание, в ЕПЕП беше написано, че е публикуван в 16,44 ч., което абсолютно не е вярно – аз го доказах със скриншотове, т. е. невярна информация и какво съда приема за правилно – Включете си го във фактурите. Казвам – Как ще си го включвам във фактурите, като плащането не е към мен, то е към „България Еър“?! Това, като разходи, не следва да се облага от данък.

Ние плащаме веднъж 10%, след това плащаме дивиденди, плащаме ДДС – всичко това е в съответствие с дискутираната тема. Т. е. трябва да има една единна методика на изплащане и на пътни, и на всичко, съпътстващо един процес по явяване – адвокатите също се явяваме по заседания, многократно отлагани не по наша вина, по вина на вещи лица, по вина на съд, по вина на друга страна, по вина и на наша понякога. Но това са едни разноски, които ние правим в процеса и тъй като те са нерегламентирани, не са само при вещите лица нерегламентирани. Така, че този въпрос стои въобще в съдебната власт да се вземе едно решение, за да няма различни практики от различни съдилища. Засяга и вещите лица.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Там нямаше връзка с вещите лица

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Напротив. В начина, по който да се включат разноските.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Говорим за Наредбата. Говорим за Наредбата – нищо общо няма ...

/Говорят едновременно./

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: ... разноските могат да се включат в общото възнаграждение. В този смисъл напълно подкрепям предложението.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Оттам трябваше да почнете, а не да обяснявате казуса.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Само искам да допълна, което би било интересно. Аз ви разказах от ъгъл акцента, който в крайна сметка чрез мен е било в работната група и пак казах – по всички останали теми мога да кажа, че сме подкрепили вижданията и на лекарите, вижданията на следователите, защото имаше много сериозно присъствие, на криминалисти, но много дълго – само за ваше сведение го казвам, много дълго се дискутираше въпросът с проблемите с тези вещи лица, които са служители на МВР.

На тях казуса им – най-общо го разглеждам, без значение празник, делник, групите за заплащане или формите, на тях основният им проблем, който е от години и от предишни работни групи имам впечатление, някакси никой не поглежда, е следния, като цяло казвам проблема, специално за вещите лица, които са служители на МВР. Той трябва да отиде – включен е, така-така, като вещо лице не може да откаже, по еди-кое-си дело, ще ходи някъде из България, дори и в София да е – няма значение. Той получава заповед, като вътре – служебна заповед на фона на трудовото законодателство. Отива, свършва работа, дори не коментираме – те много дълго време, един цял ден сме се занимавали, че, като има такива моменти, като не по тяхна вина сто пъти напред-назад, много са затруднени със заплащането, но там нещата изглеждат така. Те са командировани – вместо да им се пуска, според мен, неплатена отпуска 1 ден или колкото трябва, но това е може виждане. След това, тези разходи, които са извън заплащането, чакат – всички адмираираха и затова на едното място и тук сме искали поне да е по-малко, накрая с това тук, поне това са приели да се промени от 60 на 30 дни – това е именно стъпката на плащане. Това е другото, което пропуснах да кажа, че са приели нашите предложения.

Но за МВР получават тези разходи – не говоря, повтарям, за да доказват, че и там им е трудно техният размер. Обаче, другите пари – те и тия преминават през, не можах да уточня какви точно сметки, но са си разплащателни сметки на МВР, и там чакат, защото те просто ги включват като увеличение, надбавка – не им знам формите, към трудовото възнаграждение. Чакат ги ужасно много дълго време, със съответното намаление – все пак гледаме Наредбата, не я гледаме само от ъгъла на организации, които участват в момента в

ГС – ВСС. Гледаме Наредбата, като проект, по който ГС – ВСС трябва да се изкаже. Само казвам един друг ярко изразен момент, който е коментиран.

За изказвания – г-жа Димитрова, след това г-н Балабанов.

КРАСИМИРА ДИМИТРОВА: Колежката ми е вещо лице и затова ние имаме едно предложение, тя ходи в съда по счетоводни експертизи – вещото лице да разполага минимум с 10 работни дни при изготвяне на експертизата, а при сложни и отнемащи много време, този срок да се удължава, след обосновка на вещото лице. Това е нашето предложение, което тя от практиката е водима.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Може ли да взема становище за кратко – Да. Според мен, да се определят такива правила, е напълно безсмислено. По принцип съда или органа, който назначава експертната, определя срока, в който трябва да се извърши и когато е необходимо удължаване – не ми е известно някой да е отказал да се удължи срока. 10 дни няма как да бъде правило, защото 10 дни това не е нищо.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: Не стига дори да се прочете делото.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Има експертизи, които за 10 дни не може да се напишат, но има и експертизи, във връзка със здравословно състояние на обвиняем или подсъдим, които ги правят на момента. Те ги правят буквално за 24 часа – отиват, преглеждат го и на следващия ден я представят, защото трябва да се гледа мярка за неотклонение, която се гледа в 3-дневен срок.

/Говорят едновременно за различни случаи./

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тя е обща Наредбата, тя не е за граждански така, пък за наказателни така. Затова няма как да се каже 10 дни, 10 дни са нищо. Също, по Семейния кодекс, които се добавят за деца, психиатрични и т. н., може да се наложи спешна експертиза. Не съм специалист, но е възможно. В наказателния процес има експертизи, които вещите лица ги правят буквално от днес за утре и някакси тези 10 дни към нищо не могат да се „вържат“.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: Един коментар имам тук. Когато сме 3-4 вещи лица, докато стигнеш до делото, минават седмици. Затова просто е абсурд 10 дни – и когато човек има много дела, също.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Нека да си е така – органа определя. Срокът ако не му е достатъчен, пуска мотивирано искане – на мен не ми е известно някога орган да е отказал; В зависимост от въпросите, които са по експертизата – те могат да бъдат действително преценявани от съда за какъв срок; Не е само до въпросите. Ето, както се налага някой път, за здравословното състояние се налага незабавно; И темата, и броя на вещите лица при тройни експертизи; Добре е да се подложи на гласуване; Да не говорим, че в хода на самата

експретиза се налага да се включат експерти от други области; Когато е комплексна; Да, имаме много такива случаи ежедневно, това води до забава.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Аз, като представител на вещите лица от БАВЛЕК, искам да подкрепя г-жа Велинова, защото при нас, в по-малките съдилища, освен други – административни и други проблеми, понякога за тройни и по-сложни експертиси, те не могат да си намерят хора за това време – 10 дни. Затова по-добре да си остане по преценка на съдията.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Преди да дам думата на Балабанов, за да се вклиня в дискусията, моето впечатление от различните работни групи по тази наредба, независимо под кой номер е била посочена, ставало е на въпрос. Но – напълно подкрепям цялото изложение на Пепи Велинова, истината е, че няма как това да се „прикачи“. Дори не може да се „прикачи“, като минимум, защото някой път има еди-какво-си. Но, моето – с много вещи лица съм разговаряла и никой не е казал, не се оплакал – оплакват се от парите, от забавянето, но не съм останала с впечатление, че на някой не му е – по отношение на срока на изпълнение, освен ако не е – както каза Пепи, по-специална спешност, защото това са от друг характер нещата.

Но щом имате задължението и сте поели ангажимент към колегата да го предложите за гласуване, аз ще го подложя. Само казвам, че някак – за да й обясните. Не че сме били недобронамерени, но, като гледам нагласата, няма да е положителна.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: Може ли аз да кажа нещо – Да, Балабанов.

Колеги ми споделиха, че има някаква офанзива вещите лица да бъдат задължени да станат самоосигуряващи се лица. Има ли такова нещо, защото това променя много начина, по който ние заплащаме данъците после.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз искам да ти кажа, че и сега на много места така са третираны – без да го пише.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: Въпреки, че в декларацията ми ясно е посочено, че аз не съм самоосигуряващ се. Знам, че точно така ни третират.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Само в качеството на вещи лица по конкретен случай, защото много голяма част от вещите лица – те са си работници, служители по други правоотношения. На възнаграждението, получено в качеството на вещо лице.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: Да, но колега ми сподели.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, не. Само в качеството на вещи лица, именно за това настоявах преди малко и ви обърнах внимание по отношение на тази справка. Както се казва, това е малкото камъче, но това е нормативното.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Разноските, пътните плюс всички други не могат да бъдат.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖЕВА: Това е единият проблем. А вторият проблем е, че когато ти назначаваш – аз казах, че е било проблема на Наредба № 2, предишната, това беше и това продължава да седи. Едната философия, която ви изложих, това е какво се облага – облага се труд, не се облагат разходи. Това е единият тънък момент.

И вторият тънък момент – защо и в момента всички са принудени, и ги разглеждат, като самоосигуряващи се по повод на такива получени пари, не на други, защото, когато едно физическо лице получава такива пари, само, като физическо лице – повтарям, този, който му е възложил, това си е чист граждански договор, чист граждански договор! Ако си пенсионер, декларираш си по задължение в този договор, че си пенсионер. Ако не си пенсионер, те облагат. Ако си самоосигуряващ се, защото ти така искаш, в този договор това се записва. И при всички случаи възложителя всеки месец подава Декларация 1 и Декларация 6 на фона на гражданския договор. И тогава вече хората директно си правят своите годишни данъчни декларации. Тъй като съдът изплаща парите по една разплащателна сметка, на фона на тази справка, единият проблем седи, че се облагат разходи, а вторият проблем – на въпроса, че е чул Балабанов, това си е открай време, просто когато ти нямаш договор и възложителя не ти го е дал, искаш – не искаш върху тази сума ти си плащат абсолютно всичко. .../шум в залата/... да не говорим, че облагаш и разходите. Така, че този проблем седи.

Първата стъпка да се минимизира този проблем е това, което каза – да направим, имаш една сума – както съм го показала. Вижте само, че има обяснение, че има две суми – сума на труда, сума на разходите, обща сума. Те пак ще превеждат, съда, една сума. Но когато лицето отива да се облага, има документ, че едната сума е труд, а другата сума е разход. И е просто. И тогава нито един проверяващ по отношение дали си си платил задълженията на доходите на физическите лица, няма да бъдеш наказан. И сега, хората, защото не могат да докажат, години наред плащат и върху разходите си само и само да не ги наказват. Това е положението.

Колеги, давайте предложение за решение, защото аз не мисля какво повече имаме да кажем по тази точка. Ние трябва да изкажем мнение по отношение на проекта и да не забравяме, че ВСС все пак имат едно цялостно положително отношение. Дали ще включваме една или две точки, или ще обърнем внимание, или само, ако, разбира се, сте съгласни, това, което приложих като екзистенц минимум за справка и да обърнем внимание за Агенция по вписванията. Давайте своите предложения, да видим какво правим, да го оформяме, гласуваме.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Предлагам да изразим положително становище, във връзка с проекта, като подкрепяме принципното си становище, което сме изразили до момента, че

следва да се реши въпроса със заплащането за вещите лица към Агенция по вписванията, за което сме изложили подробно становище. Че поддържаме становището си за 5% - да го включим ли това нещо?

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, направо тези становища, както са изпратени и съм ви ги дала, ще ги цитирам по дати и ще направя извадка.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Поддържаме становището си за 5%, както и прилагаме.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не. Становищата, както са представени, защото са няколко реда, да не ги изброяваме, ще ги сложим директно.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре. И третото беше, че представяме справка, която, според нас, би следвало да замени справката, която е приложена към Наредбата, за да се избегне данъчното облагане на разходите.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Неправомерното данъчно облагане.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, на разходите на вещите лица – за прецизност.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: На практика два пъти се облага както платените, като разноси към превозва, да речем, така и платените, които се представят в съд от вещото лице, в случая, отново се облагат.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да, то е така сега; По мой спомени, в Специализирания съд се работеше по някаква отделна програма; Всеки съд има различна практика, да не кажа – всеки състав на съд има различна практика!; Водеха в отделни графи разходите, необлагаеми, но сега, щом го казвате, че го има в съдилища, по-добре; В този съд се пишеха на отделен ред, като необлагаеми; Много дълъг е този въпрос – защо не може ние, във фактурите; Платените от съд два пъти се облагаха.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, има ли някой против предложението на г-жа Велинова – не виждам. Това, което изчетох и вие сте получили, като приложим справката; просто да напомним, че си поддържаме становището; С две думи – прилагаме и справката, за да е по-прегледно.

ТОДОР БАЛАБАНОВ: Може ли да задам един въпрос. Преди време обсъждахме този проблем, че няма такава професия в класификатора на професиите */Национална класификация на професиите и длъжностите/*, за да не може да има граждански договор съответно тази професия. И това създаваше този казус.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не е вярно това. Какво значи, като няма – класификаторът, този, който е в годишен план, той е абсолютно задължителен за Кодекса на труда. Ние говорим за граждански договор. Гражданският договор няма нищо общо с

екзистенц минимума с наименование на длъжност и т. н. Това е за Кодекса на труда и няма нищо общо с гражданския договор, което е форма на ЗЗД.

Колеги, моля да гласуваме акт на ГС – ВСС със следния текст:

„1. Гражданският съвет към ВСС, след проведена дискусия, изразява положително становище и подкрепя Проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица (обн., ДВ, бр. 18 от 2023 г.)

2. Поддържа принципното си мнение, изразено с изпратени имейли до Министерството на правосъдието от 23.05.2023 г. и 06.06.2023 г., както следва:

2.1. В чл. 20, ал. 1 от Наредба № Н-1 от 2023 г.: „При явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини на същото, освен разходите, се заплаща и възнаграждение в размер на 5% на час от действащата установена минимална работна заплата за страната.“

2.2. В чл. 24, ал. 1 от Наредба Н-1/14.02.2023 г.: „За всеки действително отработен час се заплаща възнаграждение в размер на 5% от установената минимална работна заплата за страната към датата на възлагане на експертизата.“

2.3. В чл. 25, ал. 1 от Наредба Н-1/14.02.2023 г.: „За особено сложни и специфични експертизи, извършени от висококвалифицирани вещи лица, възнаграждението може да бъде увеличено със 100%.“

2.4. В чл. 25, ал. 3 от Наредба Н-1/14.02.2023 г.: „За експертизи, извършени в почивни дни, възнаграждението се увеличава със 100%, а през дните на официални празници – със 150%.“

2.5. В чл. 7, ал. 1, т. 6: В края на текста да се добави „...“, както и такива получени при допълнителна /надстроечна/ професионална квалификация, съгласно нормативната уредба. Специалните знания подлежат на поддържане и повишаване, както и отговарящи и съобразени с действащата нормативна уредба.“ Пример: приложимите медицински стандарти, Български стандарти за оценяване, приложимите стандарти посочени от Институт за дипломираните експерт счетоводители и т. н.

2.6. Относно Справката-декларация по чл. 23, ал. 2 и чл. 24, ал. 2 от Наредба № Н-1/14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, предложението е свързано с посочване на облагаемата сума във връзка със Закона за данъците на физическите лица (ЗДЛФ), поради необходимостта от правилно попълване на годишната данъчна декларация от всяко вещо лице. По ЗДФЛ се облагат получените доходи, в които няма място за възстановени разходи.

МОТИВИ:

по т. 1 по-горе: Ако се обвърже с не по-малко от 40 лв. това значи, че например и 200 лв. са напълно възможни. Това би попречило най-вече за предвидимост на разходите и структуриране на бюджета на ВСС, относно този вид разходи и плащания както и би лишило вещите лица от нормален доход, също така се избягва и субективния фактор при определяне на размера.

по т. 2 по-горе: Когато се обвързват тези възнаграждения с процент, няма да се налага постоянна корекция и гласуване на промени в Наредбата, както и се постига предвидимост на разходите по бюджета на ВСС за този вид разходи и плащания, също така предложеният процент е разумен и би се вписал във финансовите възможности.

по т. 3 и по т. 4 по-горе: Предложените проценти са по-малки от например действащите аналогични положения в Кодекса на труда, дават възможност за предвидимост и се избягва субективния фактор, също така дава възможност за по-добро разпределение и по отношение на бюджета на ВСС за тези разходи и плащания.

Защо в чл. 8, ал.1 е включена Агенцията по вписванията (АВ) при положение, че никъде другаде в Наредба № Н-1/14.02.2023 г. не се разглеждат обстоятелства, положения и задължения свързани с АВ; особено чувствителен е въпроса с възнагражденията на вещите лица, работещи за АВ и факта, че тези възнаграждения се определят по друг ред; също така режима за формиране на списъка, по който работи АВ е свързан с други нормативни изисквания. При положение, че АВ участва /чл. 8, ал. 1/ в Наредба № Н-1/14.02.2023 г. следва да се посочи в тази Наредба, че и заплащането на възнагражденията на вещите лица, работещи за АВ, се подчинява на Наредба № Н-1/14.02.2023 г., или да стане категорично ясно и разписано точно как стои този въпрос. За информация и към момента АВ заплаща по 7 лв. на час, не по Наредбата, касаеща вещите лица – тази и предходната.

3. Обръща внимание, че е необходимо да се избегне неправомерното данъчно облагане на вещите лица и отново изпраща предложение за въвеждане на Справка-декларация по чл. 23, ал. 2 и чл. 24, ал. 2 от Наредба № Н-1/14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица. (Приложение: проект на Справка-декларация)

Актът да се предостави на министъра на правосъдието, на работната група към Министерство на правосъдието, по компетентност, и на Висшия съдебен съвет, за сведение.“

Гласуване: „за“ – 15, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

Драгомир Ангелов не гласува, защото не е онлайн, няма и съобщение в чата от него.

Колеги, много се притеснявах, защото е обемно в дневния ред и благодаря на всички участници.

Имаме т. организационни въпроси и ако няма други предложения, дайте предложение за дата за следващо заседание. Освен ако не изникне нещо спешно, веднага ще ви сигнализирам.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Последният петък – 23 февруари. Да, защото другото е 1 март.

ПРЕДС. СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Добре, колеги, следващото ни заседание ще бъде на 23 февруари 2024 г.

За протокола, дошло е съобщение към 10 ч. от Николай Михайлов, че упълномощава САОСВ да гласуват от името на СМЮ.

Изчерпахме темите по дневния ред ползотворно и закривам заседанието. Благодаря ви за участието.

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 11:55 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/
СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА

/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска,
технически сътрудник на ГС - ВСС*